İŞÇİ bülteni

50. YIL BİLDİRİSİ

özel sayı:1

29 Ekim 1973'te Türkiye Cumhuriyeti 50. Yılını dolduruyor.

Elli yıl ülkelerin hayatında kısa bir süre sayılamaz.

Ama önemli olan bir ülkenin "Elli Yıl" yaşayabilmiş olması değildir.

Önemli olan, o "elli yıl"ın nasıl yaşanmış olduğu ve elli yılın sonunda hangi noktaya gelindiğidir.

Kimi ülkelerin aynı süre içerisinde, kapitalizm öncesi, hatta daha ilkel ve geri ekonomik ilişkiler toplumundan ve açlık, sefalet ve istibdat düzeninden; uzay çağının ileri teknolojik düzeyine, özgür ve eşit insanlar toplumuna ulaşmış olduğu da düşünülecek olursa, ülkemizde yaşanan "elli yıl"ın hesaplaşmasını yapmak daha da önem kazanır.

Biz nereden ve nasıl başladık, şimdi nerdeyiz?

Sermaye davullarının ve zurnalarının, kulakları sağır edercesine çalıp bizleri bir bayram-seyran curcunasında güle oynaya kurban etmeye çalıştığı bu ellinci yılda biz nerdeyiz?

50 yıl sonra halimiz

Türkiye toprakları, elli yıl önce çizilmiş Misak-ı Millî sınırları içinde öylece durmaktadır.

Ama o Türkiye'nin bir milyon insanı o sınırların içinde değildir şimdi. Evet, biz nerdeyiz?..Biz, cumhuriyetin 50. şeref yılında, el kapısında, ekmek kavgasındayız.

Biz nerdeyiz?.. Biz 40 bin köyün penceresiz, helasız, elektriksiz, susuz barınağında, dört dağın arasında ve çağın gerisindeyiz.

Biz nerdeyiz?.. Biz, büyük şehirlerin varoşlarında, hükümet buldozerlerinin canları estiğinde başımıza yıktığı üzbinlerce gecekondudayız.

Biz nerdeyiz?..Biz üç milyonluk işsizler ordusu, diplomalı diplomasız, köylü köysüz, evsiz barksız, damsız ocaksız, tabur tabur olup açılmaz iş kapılarına dayanmışız; ekmek peşinde ve de can derdindeyiz.

Biz nerdeyiz?..Pirinç kuyruğundayız, ekmek kuyruğundayız. Aracının, karaborsacının, üçkağıtçının elindeyiz. Ve etin ve yumurtanın ve sütün hayalindeyiz.

Biz nerdeyiz?..Vatanın hapishanelerindeyiz. Kimimiz yokluktan, yoksulluktan; kimimiz bilinçsizlikten ve kimimiz de bilinçlilikten, yani işçiden, köylüden yana olmak suçundan; işçi, köylü olmak suçundan doldurmuşuz hapishaneleri

bu nasıl bayram ?

Cumhuriyetin 10.yılında öğünçle bağırılıyordu:

"On yılda onbeşmilyon genç yarattık her yastan" diye.

Ellinci yılda genç yaratmak ne kelime. Tam tersine, ellinci yıl gençliği darağaçlarına gönderiliyor; halkın haklarına sahip çıktı diye...

Demek Ellinci Yıl'a şöyle bir bakıldığında görülen odur ki; en tantanalı saltanat davullarının gümbürtüsü bile, milyonlarca emekçinin yüreğini bayram yerine çevirmeye yetmeyecektir.

En kutlu bayramları yaşamayı haketmiş halkımız, neden bayram yerine değil de yangın yerine çevrilmiş yurdumuzda acıyla kıvranıyor?

Ona bayramları zindan eden ne?

Cumhuriyetin 50.Yılında neden bu noktadayız?

Bütün bu soruları cevaplamak; nereden, nasıl başlandığını ve bugüne nasıl gelindiğini anlamakla, yani elli yıllık cumhuriyet tarihini kısa da olsa bir analizden geçirmekle mümkün olur.

kimin devletçiliği ?

Hiç şüphesiz, cumhuriyetin ilanı ile birlikte Türkiye ekonomi politika-

TÜSTAV

Cumhuriyeti kuran kuvay-ı milliye kahramanları, mevcut üretim ilişkilerine hiç dokunmadan, sadece yeni bir **devletçilik**'le, milleti mutlu, ülkeyi bayındır edebileceklerini sanıyorlardı. Oysa cumhuriyetçilerin o yeni dedikleri yol Türkiye toplumu için hiç de yeni sayılamazdı. Osman Gazi'den Fatih Mehmet'e, Abdülhamid'den İttihat ve Terakki'ye değin, zaten hep devletçi olunmuştu.

Ama elli yıl önce ki asıl problem devletçi olup olmamak değildi. Cumhuriyet devletçiliği hangi **sınıf**'a dayandırılacaktı. Asıl problem buydu. Çünkü kuvay-ı milliyecilerin iyi niyetleri de, hatta en keskin kanunları da, sosyal sınıfların kuvvet ve çıkarlarından bağımsız düşünülemezdi.

O halde, cumhuriyetçiler, sermaye sınıfına tanınmış imtiyazları daha mı artıracaklardı? Yoksa Türkiye İşçi Sınıfının sosyal varlığını kabul etmip., onun demokratik, ekonomik ve sosyal insanlık haklarını mı tanıyacaklardı?

işçi sınıfının reddi

Devletçiliğimiz, birinci yolu seçip işçi sınıfının sosyal varlığını inkar etti. Bu, en azından yanlıştı. Türkiyemiz kuvayı milliyecilikten önce de, sonra da, sosyal sınıfsız değildi. Türkiye 'de modern bir işçi sınıfı vardı. Olmasa modern bir kapitalizm olmazdı.

Cumhuriyetçiler, işçi sınıfımızın varlığını inkar edince ne oldu?

Yedibin yıllık tefeci-bezirgan gelenekli bir toplumda devlet, egemen sınıflardan bağımsız kalamazdı... Nitekim kalmadı da;

İşçi sınıfının reddedilmesiyle, yerli sermaye hakim oldu devlete.

Ve **teşkilatlı**, bilinçli birkaç bin kişilik bir sosyal sınıf, dağınık ve bilinçsiz milyonlarca insanımızı parya durumuna sokmanın yolunu buldu.

Bunun adı da devlet kapitalizmiydi. Ve hemen hemen bütün bir cumhuriyet tarihi bu devlet kapitalizminin damgasını taşıdı.

Şüphesiz ki bu devletçilikten, daha doğrusu, bu, 19. yüzyılın yaratıcı ve sanayici, girişkin sermayesinden tamamen farklı; bu gerici, asalak yerli **tekelci** sermayeden, Türkiye'yi kalkındırması ve sanayileştirmesi beklenemezdi.

Böyle bir devletçilik, böyle bir sınıf, ancak başta çizdiğimiz bir Türkiye tablosu yaratabilirdi.

Nitekim yarattı da...

gelecekten umutluyuz

Koskoca elli yıl, asalak, gerinin gerisi bir sermayeci sınıfın sömürü ve tahakkümüyle geçti.

Bu dönemdeki kimi iktidar değişiklikleri ise, sermayenin bazı iç ve dış grupları arasındaki çıkar çatışmalarının politik alandaki yansımaları oldu.

Ve cumhuriyetin daha başında varlığı inkar edilen işçi sınıfımız, çoğu zaman sömürüye direnişiyle "ben varım" dedi. Bu direnişin önünü almak için, zaman zaman balyoz harekatları uygulandı. 50 yıllık cumhuriyet tarihi, bu zulmün acılı ve kanlı örnekleriyle doldu.

Kimi zaman da, siyasal iktidarın alınmasına değin varan halkçı girişimler (27 Mayıs örneği), kuvay-ı milliye gelenekli yurtsever güçlerin, yine 1. Kurtuluşta olduğu gibi işçi sınıfına dayanmayışlarıyla havada kaldı ve sermayenin sığınağına düştü.

Ve 50 yıllık tarihimiz birşeyi kesince ispatladı. Türkiye'yi yalnız ve yalnız işçi sınıfı kurtarabilirdi. Başka hiçbir sınıf ya da zümre, Türkiye halkını mutlu kılamaz, vatanımız Türkiye'yi bayındır edemezdi.

Halkımız, kurtulamayı çoktan hakettiği en güzel bayraklara, ancak ve ancak kendisinin, yani işçi ve köylülerin iktidar bayrağı altında ulaşabilirdi.

Ne ki, cumhuriyetin 2. Elli yılına Türkiye İşçi Sınıfı siyasî partisinden yoksun giriyor.

Ama, bu durum bizi umutsuz kılmıyor. İnanıyoruz ki, cumhuriyetin bu ikinci 50 yılında, Türkiye işçi sınıfı, savaşa savaşa, kendi elleriyle, kendi öz örgütünü kendi toprağında yaratacak ve iktidara varacaktır.

Ve Türkiye halkı özgür, yurdumuz bağımsız olacaktır. Aydınlık geleceklerde halk için vuracak bayram davulları, milyonlarca emekçinin yüreğini de bayram yerine çevirecektir.

YARINLAR BİZİMDİR.

TÜSTAV